

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the Ra'anana Kollel
Va'era 5785

In the merit of our soldiers and hostages

Shabbat Times
16:20 17:18

Issue 58

The Parsha opens with the Hashem visiting Avraham in the "Plains of Mamreh." Rashi explains that because Mamreh gave Avraham good advice, over that of Aner and Eshkol, Avraham's two other confidants, in regards to the mitzvah of Brit Mila, Hashem visited Avraham in Mamreh's section of town. When Hashem commanded Avraham to perform Brit Mila on himself, he questioned whether he should do so in public or in private. Mamreh told him that it would be a kiddush Hashem to do it in public and Avraham listened to him. This made a tremendous kiddush Hashem because it taught the people how even at the age of 99 years old, we must obey Hashem even when His commandment is difficult and painful. Hashem appreciated Mamreh's efforts and rewarded him with a visit in his "backyard."

We should take an example from Hashem Himself to learn how appreciative one must be for the smallest of things. We can also learn this lesson from Avraham Avinu! Avraham had been in pain, healing from the wound of the Mila, when three strangers approached his tent. So grateful for visitors, Avraham ran, *himself*, to greet them! He then went and prepared their food and tended to them directly, not leaving it for his servants to deal with. The Torah says that Hashem rewarded Avraham for every act he did himself!

Avraham's level of gratitude toward others, for the tiniest of things, is at the cornerstone of nurturing a relationship with Hashem. Hashem desires a relationship with those whose lives are founded on good midot and He wants nothing to do with those whose lives are governed by bad midot.

Hashem chose Avraham, Yitzchak and Yaakov because they excelled in their midot. Avraham was a lover of Chessed, Yitzchak of self control, and Yaakov was a lover of truth and fairness. They lived this way with all who they came into contact with. Contrast this with the

people of Amon and Moav. The Torah prohibits a man from Amon or Moav to marry into the Jewish people. If you were to ask me why that is, I would have guessed it has something to do with what happens in this week's parsha. Lot and his daughters escaped into a cave while they thought the world was being destroyed and they ended up committing incest with their father, giving birth to Amon and Moav. We know that a mamzer can never marry into the Jewish people. This would have been the obvious reason as to why the Torah prohibits an Amonite and a Moabite from marrying a Jewish woman. However, the Torah gives a different and surprising reason. It is because they did not go out to greet them with bread and water when the Jewish people left Egypt, while on their way to the land of Israel!

The terrible sin of incest, Hashem, so to speak, can overlook, but the "minor" sin of not bringing them bread and water, for that they are barred from the Jewish people forever?!

Rashi explains that by not bringing the people bread and water, the people showed that they were incapable of feeling gratitude, for it was in the merit of Avraham that Lot, the founder of Amon and Moab, survived the destruction of Sodom and Gomorra. The people of Amon and Moab owed their very existence to the forefather of the Jewish people!

The fact that they failed to feel any gratitude towards them, disqualified them from ever coming into the Jewish people!

We see from here that a person who commits incest, but his midot are wholesome, he is a "mentsch", such a person can repair his sins and come back to Hashem. A person who is not a mentsch and does not exhibit gratitude for the kindnesses done to him, is someone who is so handicapped, that the chance of repair is very slim. Hashem does not want such a people to join His chosen nation.

Living Inspired: Join Us!

Rabbi Isaac Bernstein

Do you feel like your yiddishkeit has plateaued? You haven't grown, and hopefully haven't fallen?

Did you once learn Torah with excitement, but now it feels dry (or maybe non-existent)? Is your Jewish practice on autopilot?

This past Monday night, a new weekly shiur began at the Raanana Community Kollel. The shiur, "Living Inspired," provides deep Torah insights aimed at enhancing one's personal life. Baruch Hashem, Raanana offers a wealth of Torah learning, from foundational shiurim to advanced Gemara classes. But this shiur is different. It's a chabura style, with lots of participation and a focus on addressing the struggles of spiritual growth and exploring how to overcome them.

The Vilna Goan teaches that our purpose on this earth is to fix in our lives what we have not yet perfected. Our mission in this world is to be a "Ben Aliya,"— someone who is always growing, always striving for more.

The opposite of being a Ben Aliya is contentment with our current state.

It's saying: My Torah knowledge is fine as is. My Shemoneh Esrei is good enough.

My relationship with Hashem doesn't need improvement.

A true Ben Aliya is allergic to those thoughts.

In this chabura, we come together each week to study eye-opening Torah and integrate its lessons into our daily lives. Our goal is simple: to become Bnei Aliya.

JOIN US

198 Ahuza Ra'anana

Mondays at 8pm Maariv - 8:15 Shiur - Light Refreshments

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה
 פרשת "וירא" התשפ"ה

זמני השבת

16:20 17:18

גליון 58

שאל את הרב ראש בית המדרש הרב שבת יגל שליט"א

כלומר, עונות השנה שלאחר תקופת חג סוכות וחג פסח, זקוקות הן לברכה מיוחדת, להצלחת היבול והתבואה. לכך תקנו חכמים ימים אלו כתפילה לזכות לגשמים (במשוון), ובהצלחת היבול לפי בוא הקיץ (באייר).

מדוע ימי: שני, חמישי?

סיבת קביעת התעניות בימים אלו שני וחמישי דווקא, נעוצה בסגולתם המיוחדת על פני שאר ימות השבוע, כפי שכתב רבי יעקב בעל הטורים (טור, או"ח, קלד): "ומה שמתענים בימים ב' וה', ולא בימים אחרים בשבוע, זה מפני שהם ימי רצון. כי כשעלה משה למרום בפעם השנייה לקבל לוחות שניים, עלה ביום ה' וירד ביום ב'".

לפיכך העליה ביום שני להר סיני לרצות את ה' לאחר חטא העגל, והירידה ביום חמישי לאחר סליחת ה', מעניקה לימים אלו סגולה מיוחדת של ימי רצון. דיני הסליחות: את הסליחות ניתן לומר אף כאשר אין בבית הכנסת עשרה המתענים.

כאשר ישנם עשרה מתענים, יש להוציא ספר תורה לשם הקריאה הנוהגת בימי תעניות (ויחל משה), (משנה ברורה, תצב).

מנהג עדות המזרח:

בני עדות המזרח לא נהגו להתענות תעניות אלו (כף החיים, תצב, ח). ואף לא לומר סליחות מיוחדות לשם כך.

שאלה: ראיתי בלוח שנה שבימים אלו מתענים תעניות בה"ב - שני חמישי ושני. אין לי מושג מה זה. הרב יכול לבאר?

תשובה: אעתיק סיכום נאה ויפה שכתב על זה הרב איתאל כ"ץ שליט"א משכונת בית וגן בירושלים:

מקור מנהג בני אשכנז לערוך סליחות ותעניות בימי שני חמישי שני (בה"ב) בחודש חשוון ואייר:

• תענית אחרי סוכות ופסח:

מנהג יהדות אשכנז לצום בימים שני וחמישי ושני הראשונים בחודש חשוון ובחודש אייר, לאחר המועדים סוכות ופסח.

ימים אלו נקראים 'תענית בה"ב' (כלומר, ימי ב, ה, ב; שני חמישי, ושני).

• אמירת סליחות:

כיום מעטים הם הנוהגים לצום בפועל, אך בישיבות ובבתי הכנסת כמנהג אשכנז נהגים לומר 'אבינו מלכנו' וסליחות מיוחדות לימים אלו.

נימוקים למנהג:

זכר לצום בימי אסתר: זכר לשלושת ימי הצום שצמו מרדכי ואסתר בשושן הבירה (בחודש ניסן), קודם שנכנסה אסתר למלך אחשוורוש.

צום זה אינו נהוג בניסן מכיוון שחודש ניסן אסור בתענית, ולכן ממתינים לחודש אייר (מסכת סופרים, כא).

תשובה על חטאי המועד:

מפאת השמחה הרבה השרויה בבתי ישראל בימי המועדים פסח וסוכות, קבעו חכמים שקיים חשש שנגרם אי דקדוק במצווה כל שהיא, או שהשמחה הרבה הביאה לידי הוללות. לפיכך הנהיגו תעניות אלו, לכפר על אותם מעשים (תוס' קידושין, פא.).

טעם זה מבוסס על הכתוב באיוב (א ה): "וַיְהִי כִּי הִקִּיפוּ יָמֵי הַמִּשְׁטָה וַיִּשְׁלַח אֱיֹיֵב וַיִּקְדָּשִׁם וַיִּשְׁכְּבוּ בַּבֶּקֶר וַיִּהְיֶה עֲלוֹת מִסְפָּר בָּלֶם כִּי אָמַר אֱיֹיֵב אוֹלֵי חָטָאוּ בְנֵי".

תשובה ותפילה:

לפני עונת הגשמים ועונת הקציר: "...במרחשון - מתענים בשביל היורה שירד על הזרעים לברכה, ובאייר - שלא ילקה השדה בשדפון ובירקון" (ספר חסידים, רכז).

שיעור דף היומי
סדר טיקון
מסכת בבא בתרא
 הצטרפו אלנו ללימוד מרתק של המשפט העברי
 כיבוד קל
20:10
 ראשון-חמישי
 ערבית 20:00
אחוזה 198 רעננה

אבל חייב לשים לב שאם אברהם אבינו היה "מקשיב לנו" והיה הולך לנוח, המלאכים לא היו באים!

ובסוף היום לאחר מנוחה קלה אברהם היה קם מעט מאושש, אבל בלי בשורה לבשר לשרה, ועדיין עם כאבים כי לא היה בא מלאך לרפא אותו.

כלומר - בגלל שאברהם אבינו עשה את הצעד הנוסף ונכנס לאזור ששם אין דיון של 'חייב או פטור', כי וודאי שהוא פטור. והשאלה היחידה היא רק 'רוצה או לא רוצה?'

אם שם אתה אומר "כן, אני רוצה!" אתה בעצם מראה שאתה אוהב את דרכי ה' ומחובר באמת לכל הדברים שעשית עד היום. ברגע הזה ה' עונה כנגדך "אז גם אני רוצה". ויבוא מלאך ויירפא ויבוא מלאך לבשר.

הרעיון הזה מופיע בחז"ל בעוד כמה מקומות. נביא אחד מהן: כשדפקו בביתו של 'יוסף מוקיר שבת' ביום שישי באחת בצהריים עם דג מרשים. הוא לא היה צריך אותו, שהרי יש לו כבר שלושה סוגי דגים על הפלטה, שהרי הוא 'יוסף מוקיר שבת'.

והוא אומר לעצמו נכון הכל כבר מוכן, אבל כזה דג בוודאי הוא תוספת ל"עונג שבת", והוא קונה אותו. אבל כבר יש לו בבית תוספת עונג שבת הוא הרי 'יוסף מוקיר שבת', הכל ברמה הכי גבוהה שיש. ובאמת לא חייב. ואם הוא לא היה קונה אותו אף אחד לא היה יכול לבוא אליו בטענות, אבל הוא עשה את הק"מ הנוסף. לא כי הוא חייב רק כי הוא רוצה.

ודווקא בדג הזה חיכה לו היהלום.

כי אם הוא בדיון של חייב או פטור אז הוא פטור, אבל גם ה' פטור מלשלוח לך יהלום. אבל אם אתה רוצה אז גם ה' רוצה.

כי היהלומים מחכים לך רק שאתה נמצא כאן כל כולך מאהבה ורצון אמיתי.

איפה מסתתרים יהלומים!?

הרב משה אריאל מרגי שליט"א

הפרשה מתחילה בתיאור מרטיט של אדם זקן בן תשעים ותשע - חלוש, כאוב ותשוש מהברית - יושב בפתח אוהלו מביט לעבר האופק ומחכה לאורחים. כנראה שלא יהיה אורחים, כי השמש קופחת ונשברים שיאים של חום. אף אחד לא יוצא בכזה חום למדבר. אבל אברהם אבינו במקום לנוח ולהתאושש יושב ומחכה אולי כן יבוא אורח. "וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל כָּחֵם הַיּוֹם."

חז"ל לימדו אותנו שבאמת לא היה שום סיכוי שיגיע אורח, אבל ה' ראה את הציפייה והתקווה של אברהם לעשות חסד. אז הוא זימן לו שלושה מלאכים במיוחד, ואותם הוא אירח.

רק שלא כ"כ מובן שהרי בשביל זה מספיק מלאך/אורח אחד, למה שלושה?

וידוע מדרש חז"ל שזה היה שלושה מלאכים בדווקא. כי לכל אחד מהם היה תפקיד אחר. הראשון לרפאות את אברהם מהחולי, השני לבשר לשרה ש"כעת חיה ולשרה בן", והשלישי להפוך את סדום.

כתוב כאן דבר נפלא,

אם אברהם אבינו היה מתקשר ל"קו ההלכה" ושואל האם בגילו ובמצבו לאחר ברית המילה ביום חם מאוד - שבועדות לא יגיעו אורחים, האם הוא צריך או חייב לשבת בפתח האוהל בחום ולחפש אורחים? וודאי שהיו פוטרם אותו, אין מישהו בעולם שהיה מחייב או דורש כזה דבר מאברהם אבינו.

הוא באמת היה 'פטור' מכל הסיבות שבעולם. וכל מה שהוא עשה זה לפני דלפנים משורת הדין.